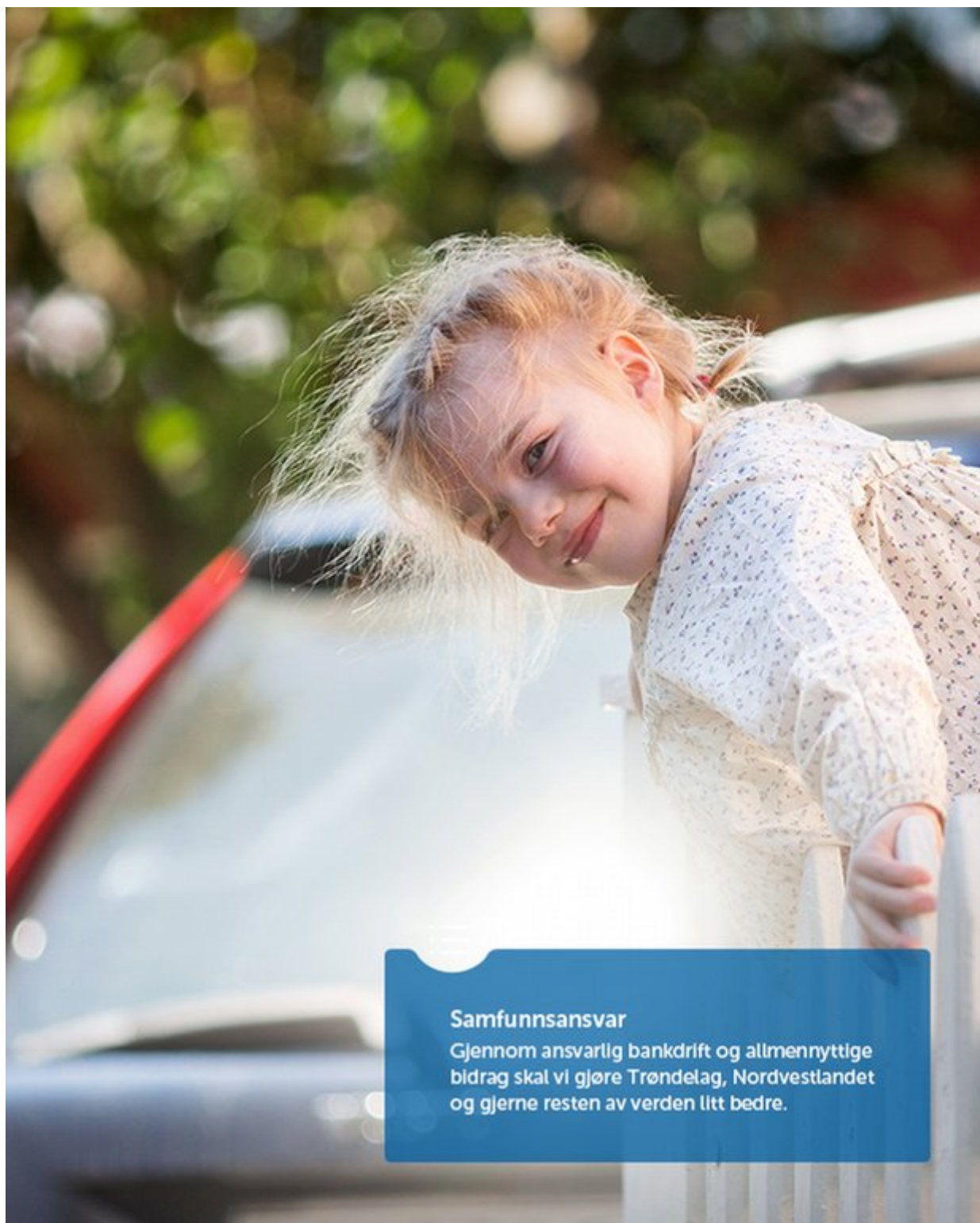

Samfunnsansvar

Samfunnsansvar

Gjennom ansvarlig bankdrift og allmennnyttige bidrag skal vi gjøre Trøndelag, Nordvestlandet og gjerne resten av verden litt bedre.

Samfunnsansvar

SpareBank 1 SMN ønsker å bidra til samfunnets verdiskaping gjennom ansvarlig bankdrift som gir tillit hos folket.

Sunn vekst skaper løfteevne som gjør konsernet i stand til å tiltrekke seg gode kunder, dyktige ansatte og bidra til utvikling av regionen som konsernet er en del av. Veksten skal balanseres opp mot hensynet til en fornuftig utnyttelse av innsatsfaktorer og ressurser som banken forbruker.

Hensynet til samfunnet er integrert i alle deler og på alle nivå i konsernets virksomhet, herunder de momenter som berøres av Regnskapslovens §3-3c som omhandler menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, sosiale forhold, ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon. Slik sikres at etikk, miljø og viktige samfunnsproblemer til enhver tid står på dagsorden.

Den tredelte bunnlinje

SpareBank 1 SMN har etablert en strategi for samfunnsansvaret som har tre hovedtema: Økonomi, samfunn og miljø. Under hvert hovedtema er det definert viktige arbeidsområder og satt tydelige mål for hvordan banken skal bidra til en ansvarlig utvikling.

Struktur for vår tenking omkring samfunnsansvar

Våre forpliktelser

SpareBank 1 SMN forplikter seg til å ta hensyn til mennesker, miljø og samfunn utover det finansmarkedslovgivningen pålegger. Virksomheten tar samfunnsansvar gjennom følgende forpliktelser.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold: Banken legger til rette slik at ansatte får en god balanse mellom arbeid og fritid, personlig utvikling og ulike fritidsaktiviteter. Konsernet har også avtale om inkluderende arbeidsliv.

Krav til leverandører: Bankens innkjøpspolicy krever at alle innkjøpsavtaler inkluderer dokumentert samfunnsansvar. Leverandørene skal rette seg etter lokale, nasjonale og internasjonale lover, regler og

prinsipper (herunder bestemmelser om forhold som lønn, arbeidstid, helse, miljø, sikkerhet og korrupsjon). Ved anbuds- og tilbudsforespørsler krever SpareBank 1 SMN at tilbydere dokumenterer godkjent miljøsertifisering.

Leverandører har varslingsplikt og SpareBank 1 SMN kan foreta innsyn og revisjon. De forplikter seg til å opptre etisk korrekt i forbindelse med produksjon og leveranser til SpareBank 1 SMN. De samme krav gjelder for leverandørens underleverandør og samarbeidspartner tilknyttet leveranse til SpareBank 1 SMN. Brudd på bestemmelsene om samfunnsansvar anses som kontraktsbrudd og kan gi grunnlag for heving av avtalen.

Ytre miljø: Banken er et sertifisert Miljøfyrtårn for sin bransje. Dette innebærer systematisk, målsatt og kontinuerlig forbedring innenfor temaene arbeidsmiljø, innkjøp, avfall, transport, energi, utslipp og estetikk.

Banken påvirker det ytre miljøet gjennom forbruk av energi og vann, valg av materialer og varer, reisevirksomhet og avfall. Tall på miljøaspektene rapporteres årlig til Stiftelsen Miljøfyrtårn. Rapportene baseres på kontinuerlig oppfølging av energibruk, reiseaktivitet, sykefravær og avfallsmengder knyttet til daglig drift ved hver avdeling. Trivsel, vernearbeid, gjennomførte tiltak og konkrete planer for videre forbedring inngår. Miljøregnskapet publiseres på bankens nettsider.

Menneskerettigheter: Dette området anses å være dekket gjennom konsernets etiske regler som angir hovedprinsipper for hvordan ansatte og tillitsvalgte i konsernet skal opptre og hvilke holdninger som skal ligge til grunn for beslutninger i gitte situasjoner.

Korrupsjon: Konsernets etiske retningslinjer, som er en del av ansettelseskontrakten, beskriver hvordan medarbeiderne skal forholde seg til gaver, kunder og representasjon. Det er utarbeidet et eget e-kurs i etikk som er obligatorisk for alle nyansatte. Konsernet har også rutiner for varsling av kritikkverdige forhold og sikkerhetsbrudd.

Etisk forvaltning: Bankens investeringer skal ivareta miljøet og sosiale forhold samt fremme god selskapsstyring. Etisk forvaltning er basert på internasjonalt anerkjente prinsipper og er godt integrert i hele verdikjeden. Som en aktiv forvalter vil vi primært utøve ansvarlighet aktivt gjennom eierskap og dialog med styre og selskapsledelse. Som profesjonell og krevende kunde og leverandør kan banken øke presset mot selskaper og derigjennom sikre at etisk forvaltning er en integrert del av deres virksomhet. Dette vil gi selskap og eiere god og langsiktig verdiskaping. Målet er å oppnå en høy risikojustert avkastning over tid, gjennom investering i selskaper med bærekraftig forretning.

SpareBank 1 SMN er en betydelig distributør av produkter levert av SpareBank 1 Forsikring og Odin Forvaltning. Begge selskapene eies av SpareBank 1 Gruppen, hvor SpareBank 1 SMN har en eierandel på 19,5 prosent.

Les mer om Odin Forvaltnings retningslinjer for ansvarlig forvaltning her:
<http://odinfond.no/om-oss/ansvarlig-forvaltning/>

Tilsvarende for SpareBank 1 Forsikring her:

 <https://www.sparebank1.no/content/dam/SB1/bank/smn/om-oss/om-banken/Vedlegg/20170127-Baerekraft-Aarsrap>

Bankens datterselskap Allegro Kapitalforvaltning foretar både direkte og indirekte investeringer i en lang rekke selskap. I forbindelse med valg av forvaltere evalueres den enkelte forvalters prosesser innen

ansvarlige investeringer. Hele porteføljen gjennomgås jevnlig og blir belyst opp mot Norges Bank Investment Managements eksklusjonsliste.

God miljøutvikling i 2016

SpareBank 1 SMN gjennomfører tiltak som skal bidra til å redusere forbruk av energi, papir og andre ressurser. Videre reduserer vi ressurskrevende reisevirksomhet ved å erstatte reiser med videokonferanser. Håndtering av teknologisk avfall og innkjøp av miljøvennlige løsninger har også høy oppmerksomhet. Banken arbeider kontinuerlig for å sikre riktige innkjøp av teknologisk utstyr der vi legger energi og miljøkrav inn som spesifikke vurderingskriterier. Dette er forankret i en egen innkjøpsveileder og i våre handlingsplaner for Miljøfyrtårn.

Alt teknologisk utstyr håndteres som spesialavfall og leveres i en godkjent miljøreturordning. Det ble i 2016 returnert 450 kg teknologisk avfall. Papirforbruket er betydelig redusert de siste årene. I fjor var forbruket 17,1 tonn, ned fra 19,8 tonn i 2015 og 26,5 tonn i 2014. Banken tar i bruk stadig flere elektroniske arbeidsprosesser, og ansatte er enda mer bevisst på å unngå å skrive ut e-poster.

Banken foretok 3542 flyreiser i løpet av 2016 mot 3660 i 2015. Definisjonen på reise er at hele reisestrekningen (tur/retur samt eventuelle mellomlandinger) gjelder som én reise. Bruk av videokonferanser, telefonkonferanser og digitale verktøy for samhandling og kunnskapsdeling er økende. Vi oppfordrer også ansatte til å reise kollektivt eller helst sykle eller gå til og fra arbeid hvis det er praktisk mulig.

Alle tall gjelder morbanken.

Miljø	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Innkjøp av papir (tonn)	17,06	19,80	26,50	35,80	35,80	35,70	39,10
Energiforbruk (kwh)	4 495 800	4 522 914	5 965 100	6 134 600	6 135 000	6 900 500	7 004 400
Antall flyreiser	3542	3 660	3 626	3 517	3 524	3 910	3 816
Returordning av teknologisk avfall (tonn)	0,45	0,30	3,15	3,10	3,25	3,40	3,43
Kildesortering	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
Returordning skrivere og tonere	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
Antall videokonferanserom	11	11	10	10	10	8	6
Strategi/handlingsplan for energi og miljø i nytt hovedkontor	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
Antall kontor sertifisert som Miljøfyrtårn	25	15	15	4	4	2	1

Energieffektive kontor

Det totale energiforbruket i banken endte i fjor på 4,5 millioner kWh som er en reduksjon fra året før. Reduksjonen skyldes effektivisering av areal og mer bevisste holdninger blant ansatte til å spare energi ved å slå av datamaskiner, skjermer og lys ved arbeidsslagens slutt.

SpareBank 1 SMN flyttet inn i nytt hovedkontor høsten 2010. Våre målsetninger for energi og innemiljø var ambisiøse. Målet for energidelen i kontordelen var 85 kWh per kvm per år. Målsetningen ble oppfylt med god margin allerede første driftsår og har siden fortsatt i riktig retning.

Det arbeides med energireducerende tiltak på alle kontor som er under miljøsertifisering. Banken har valgt å sertifiseres som Miljøfyrtårn. Dette er en nasjonal sertifiseringsordning i privat og offentlig sektor. Vi

sertifiseres etter reglene om hovedkontormodell. I fjor ble ti nye kontor i SpareBank 1 SMN sertifisert og dermed har 25 av våre 48 kontor oppnådd å bli Miljøfyrtårn. Ambisjonen er at alle kontor skal bli sertifisert. SpareBank 1 SMN er for øvrig også medlem av Grønt Punkt Norge.

Ansvarlig kreditt

Ansvarlig forretningsdrift med vekt på miljø, etikk og sosiale forhold står sentralt i SpareBank 1 SMN. Bankens kredittpolitikk stadfester at miljømessige risikofaktorer skal analyseres på lik linje med andre mulige risikodrivere og således tillegges avgjørende vekt i spørsmålet om kreditt skal kunne innvilges.

Banken har egne retningslinjer for samfunnsansvar innen kredittvirksomheten som gjelder for næringslivskunder. Disse beskriver hvordan banken skal vurdere kundenes utøvelse av samfunnsansvar og risiko knyttet til miljø- og samfunnmessige forhold, eierstyring og selskapsledelse. Her er relevante utdrag fra nevnte retningslinjer:

Saksmaler og sjekklister:

- Antihvitvaskings skjema skal fylles ut for å sikre oppdaterte opplysninger
- Oppfyllelse av miljøkrav og godkjenninger
- Sjekkliste på selskapets kapasitet og kompetanse med hensyn til eierstyring og selskapsledelse
- Vurdering av hvorvidt selskapet opererer i henhold til lover og regler og bankens idé- og verdigrunnlag ut fra juridisk, identitet, moral og etikk samt omdømme
- Vurdering av habilitet

Kredittstrategi:

- Vurdering av miljøforurensning hos kundene

Korrupsjon og interne misligheter

Korrupsjon defineres som det å gi/tilby eller kreve/motta/akseptere en utilbørlig fordel i anledning stilling, verv eller oppdrag. Interne misligheter omfatter handlinger hvor en medarbeider, vikar, tillitsvalgt eller medlem av styrende organer i SpareBank 1 SMN bevisst og uberettiget begår handlinger som fører til vinning eller økonomisk fordel for seg selv eller andre.

Konsernets sanksjonssystem sikrer ensartede reaksjoner, rapportering, arkivering og oppfølging av kritikkverdige forhold blant ansatte på tvers av konsernet. Målet med sanksjonssystemet er å ha et effektivt regelsett som sikrer etterlevelse av fastsatte handlingsnormer og samtidig ivaretar medarbeidernes rettssikkerhet.

Varsling av korrupsjon og andre misligheter i en virksomhet betegnes gjerne som whistleblowing. Alle har et samfunnsansvar og bør si fra om straffbare handlinger. Banken har høy bevissthet rundt dette temaet og bidrar med forebygging og avdekking av eventuelle tilfeller samt foretar utredninger ved mistanke om misligheter eller uregelmessigheter.

Hvitvasking og terrorfinansiering

SpareBank 1 SMN arbeider systematisk med å avdekke og bekjempe økonomisk kriminalitet. Kunnskap om egen virksomhet og våre kunder er viktig for å utøve en risikobasert tilnærming i henhold til krav som lovverket stiller til oss. Vi skal kjenne til hvilke transaksjoner det er vanlig for kunden å foreta, for å kunne avdekke uvanlige eller mistenkkelige transaksjoner. Vi skal kunne vise at våre kontrolltiltak er tilpasset den aktuelle risikoen. Myndigheter, kunder og konkurrenter skal ha tillit til bankens profesjonalitet og redelighet. Gjennom årvåkenhet i alle ledd i organisasjonen skal vi bidra til at våre produkter og tjenester ikke utnyttes til gjennomføring av kriminalitet.

Trusselbildet har endret seg i økonomisk kriminalitet, ikke minst med økt grad av organisert og grensekryssende kriminalitet. Vi ser stadig mer avanserte forsøk på hvitvasking. Vi erfarer også økte transaksjoner over landegrensene og en økning av utenlandske kunder. Svindel og svindelforsøk mot våre kunder er stadig mer utbredt. Kundene blir eksempelvis lurt til å betale inn beløp til mottaker i utlandet, gjennom svindel via nettdating, investeringssvindel, leie av feriehus, salg av gjenstander med mer.

Banken har i de siste årene økt antall rapporteringer til Økokrim. Banken utredet og meldte 97 saker i 2016. Sakene omhandlet hyppige eller store kontantinnskudd i innskuddsautomat ofte med påfølgende overføringer til utlandet, spesielle innbetalinger fra utlandet, ekstraordinær nedbetaling av lån, sammenblanding av privat- og næringsvirksomhet samt annen unormal adferd på konto.

Alle medarbeidere skal regelmessig gjennomføre obligatorisk e-læring om hvitvasking og terrorfinansiering. I tillegg avholdes årlig opplæring innen hvitvasking for et stort antall ansatte.

Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhet i SpareBank 1 SMN handler om å sikre nødvendig konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til all informasjonen som eies, behandles eller forvaltes av banken, enten det gjøres av IT-systemer i eget hus, av kode hos våre leverandører eller programvare i skyen.

Policy for informasjonssikkerhet i SpareBank 1-alliansen er det grunnleggende styringsdokumentet for all behandling av informasjon i SpareBank 1-alliansen, og den bygger på alliansens overordnede sikkerhetspolicy. Banken har en egen policy for utkontraktering av IT-tjenester samt en felles sikkerhetsstrategi som gjelder for hele alliansen.

Det er etablert en rekke tekniske sikringstiltak innen området, og opplæring og bevisstgjøring står sentralt. I 2016 ble det iverksatt et eget holdningsskapende program, kalt Passopp - for å styrke sikkerhetskulturen i hele organisasjonen. Banken ønsker også å bidra til at kundene opptrer trygt og lærer om informasjonssikkerhet. På smn.no finner kundene tips og råd for sikker bruk av banken.

Samfunnsansvar gjennom gavearbeid

Bidrag til samfunnet skal være allmennyttig og komme flest mulig til gode. Vi legger mye vekt på at våre bidrag skal bygge, støtte og utvikle landsdelen. For å kunne skape nye verdier og gjøre landsdelen til et attraktivt sted å bo bidrar vi både med kompetanse og kapital.

- Vi jobber for at personer, ideer og ressurser bringes sammen og bidrar til verdiskaping
- Vi tilfører kapital til aktivitet som fremmer samfunnsmessige målsettinger

Vi stiller de samme etiske og miljømessige kravene til våre samarbeidspartnere som oss selv. I prosesser og ved tildelinger av noe omfang, etableres skriftlige avtaler for å sikre at våre samfunnsmessige krav blir etterlevd. Våre hovedsatsingsområder er følgende:

Næringsutvikling:

- innovasjon og nyskaping
- kompetanseoverføring til regionens næringsliv
- bidra til å utvikle infrastruktur
- utvikle entreprenørskap
- starthjelp ved nyetableringer (såkorn- og venturekapital)

Kultur og idrett:

- særskilt satsing mot barn og ungdom
- bidra til å styrke regionens identitet og historiske grunnlag basert på Olavsarven
- bidra til å stimulere talent, ungdom og ildsjeler både innenfor kultur- og idrettsområdet, blant annet gjennom SpareBank 1 SMN Talentstipend

SpareBank 1 SMN utbetalte i 2016 37 millioner kroner til samfunnsnyttig virksomhet gjennom bankens gavearbeid.